

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

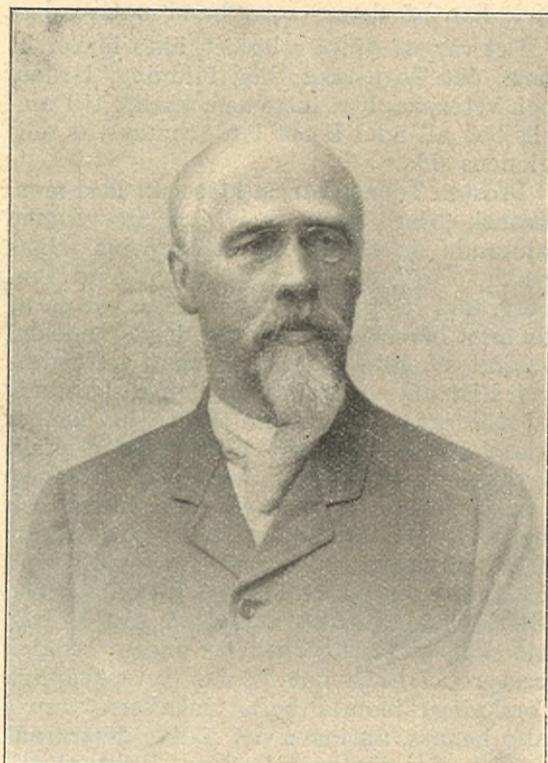
N:r 11 (690).

LÖRDAGEN DEN 17 MARS 1900.

13:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN ..... KR. 5:— IDUNS PRAKTUPPLAGA ..... > 7: 50 IDUNS MODETIDN. MED PL. > 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. > 3:—	UTGIFNINGSTID: HVARJE LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRROGATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 6147. RIKS 1646	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR. STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
--	--	---	---	---

ELOF TEGNÉR OCH KÄLLSTORPS PRÄSTGÅRD. FÖR IDUN AF CECILIA BÅÅTH HOLMBERG.

BIBLIOTEKARIEN ELOF TEGNÉR.

NAMNET Tegnér tillhör först och främst Lund.

Det är här, i den gamla skånska universitetsstaden, som det först vardt stort och äradt. Härifrån bars det för snart hundra år sedan med härlig, i Sverige icke förut hörd diktning ut öfver hela landet, från stad till stad, från hem till hem. Men den värld, som först tjusades af dessa toner var den lilla trånga, då bylika staden i Höjeåns dalsänka. I Lund har också det Tegnériska namnet alltid blifvit hägnadt af alla såsom en glans och heder för hela samhället.

Och hvar gång vi höra det namnet, vi barn af en yngre generation, framstiga minnena från vår faders och moders hem, där vi i lycklig barndom sutto kring vinterlampen och hörde läsas om Frithiof, Axel och Gerda, samt lärde oss älska ej blott dikten, utan ock diktaren, den man, som bar det för oss underbart klingande namnet Tegnér. Och allt sedan ha vi varit vana att till detta

namn knyta föreställningen om något mer än eljes ädelt och godt. Vi ha vant oss att anse det blott helt naturligt, att denna den Tegnériska traditionen skulle fortleva i yngre släkten, och vår beundran för namnet Tegnér har fortlevat ostörd och öfverflyttats till nya bärare af detsamma.

Också den i dagarne aflidne universitetsbibliotekarien, d:r Elof Tegnér, tillhörde Lund.

Men jag tror, att för så vidt det gällt Skåne, tillhörde hans — liksom hans syskons — kärlek det gamla föräldrahemmet nere på den skånska slätten.

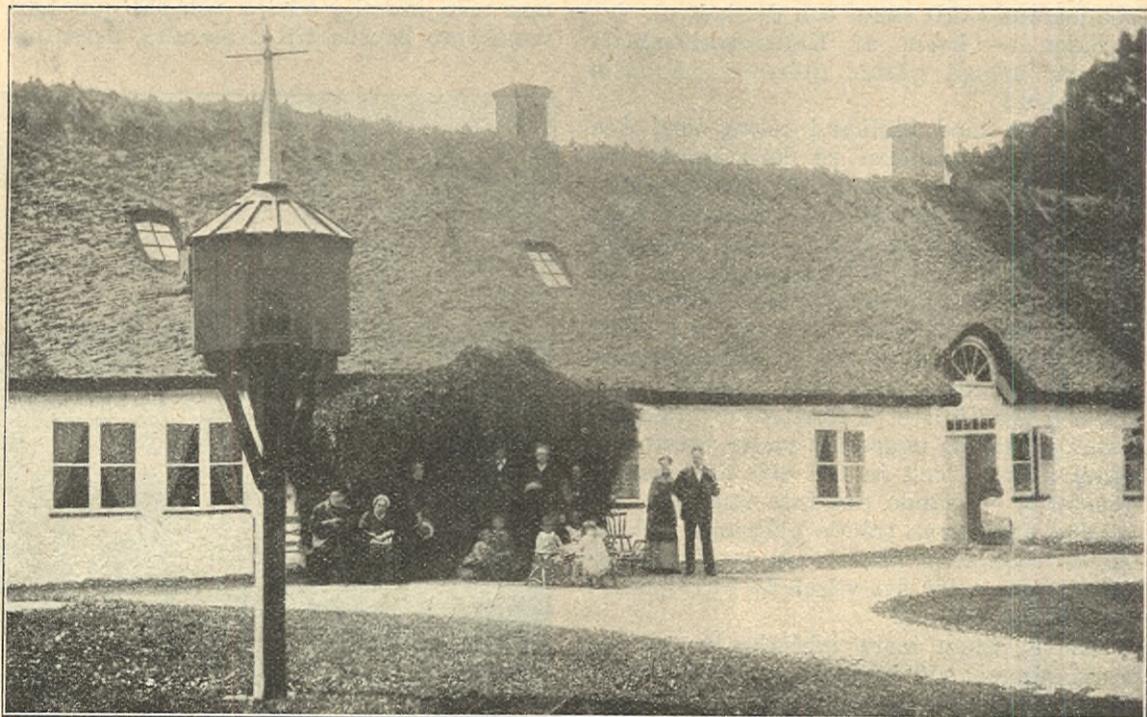
Källstorps prästgård!

För en stor krets klingar det namnet än i dag som ljufligt vårsus öfver soliga nejder, förbundet som det är med minnet af familjen Tegnér.

Källstorps prästgård: gammal, låg, halm-täckt, med sina sammanhängande fyra skånska korsvirkeslängor och sin breda öfverbyggda port. Där står i somrardagar storken på taket, alldeles som i vår barnoms sagbok. Där blommar på gården det höga kastanjeträdet, under hvars yfviga grenar ungdomen i sommarkvällen dansar på den gröna gräsmattan eller leker »dunk» kring vedstackar och skjul. Det är munter, rödkindad skånsk söderslättsungdom, stu-

denter i hvita mössor och flickor i ljusa bomullsklädningsar. Men du kan också få se den lärde professorn från Lund, den af alla, små och stora, lika afhållne Esaias, gladt springa med i leken eller svänga om i ringen, alltid utväljande den blygaste eller minsta lilla flickan.

Och på den grönmålade verandan sitta de äldre i stilla samspråk; eller ock lyssna de begärligt till den högreste, smärte doktor Elof, som just hemkommit från Spanien. Till gestalt och drag liknar han själf en södersn son. Hans hår är mörkt och hans nu brynta hy friskt röd; hans tänder blänka hvita mellan de röda läpparna, omramade af det ytterst väl vårdade svarta skägget. Ett drag af spefull ironi hvilar understundom öfver dessa läppar, och ögonen har forskarens och den vane resenärens iakttagande blick; hans stämma är metallklar och hans tal har föga skånsk brytning; lekande med pincenezen står han där och berättar på sitt eleganta, spirituella sätt om sin resa. Och i hans moders stora, klara ögon läsas både stolthet, ömhet och lifligaste förståelse, medan hans hvithårige fader myser af belåtenhet, röker sin långpipa och trots berättarens sällsynta konst att fångla då och då vänder sig att åse de ungas dans.

KÄLLSTORPS PRÄSTGÅRD.

PROSTEN CHRISTOFFER
TEGNÉR.PROSTINNAN EMMA
TEGNÉR.

Han älskar de unga, den gamle prostens, och glädes åt att se frisk och flärdlös ungdom leka på den gröna planen.

Så kan det hända, att han reser sig — det lider mot afton nu — och går ut på gårdens stenbro. I handen har han som alltid sin kära käpp med älfbenskrycka.

Där står han, vördnadsvärd och älskvärd, af alla ärad i sin vackra ålderdom, med sitt snöhvita hår, den store Esaias' äldste son, prostens Kristoffer Tegnér. Och från gårdens alla halmtak, där de suttit och lekfullt kurrat i den gröna mossan, från dufhuset på dess höga stolpe, från dufslagen å vägarna, öfverallt ifrån komma de tama dufvorna, mer än hundra i antal; de omgifva den gamle, de sätta sig på hans hvita huvud, på hans axlar, armar, händer, de taga sädeskornen från hans läppar, de kråma sig och kurra och bli ej skrämde ens af att leken stannar och ungdomsskaran slår en krets kring dem och den, hvars vänliga hand alltid bringar de kära dufvorna föda.

PROFESSOR ESAIAS
TEGNÉR.

Fromma, verkligt goda människor älskas af dufvorna; jag har ofta sett det i min hembygd, dufvolandet Skåne, men aldrig har det så framträdtt som i Källstorps prästgård.

Nu faller daggen i gräset och ungdomens lek är slut för i afton. Inne i den stora salen tändas ljusen, ty här nere är äfven sommarens kväll skum och dunkel.

Salen — hvem af Källstorps hemmets många, många gäster glömmet någonsin den salen?

Låg och med bjälkar i taket, med den stora öppna kaminen på långväggen och de mörka skåpen midt emot, med sina fyra fönster, två åt gården och två åt trädgården, med sin gamla slagklocka i vrån, pianot i hörnet, rosor i fönsterkarmarna och de stora, rikt blommande oleanderträden, hvilkas färgstarka klasar spredt ett skärt skimmer öfver hela detta af trefnad, smak och gammaldags soliditet präglade rum. Ja, nog var Källstorps stora sal ett glädjens hemvist, när de ungas lek under skratt och glam gick ut och in till och med genom fönsterna — hände det inte stundom, att själfva prostinnan trädde hjälpande till, då någon rödkindad krabat tog ett skutt genom fönstret för att vilseleda förföljarne i trädgården därute?

Kanske ännu mera inbjudande var det stora rummet vid juletid, då ett bål lågade i spiseln och flammorna lyste på de tunga möblerna. Då var sångens rätta tid. Döttrarna sjöngo och spelade, och den yngste

sonen var ju redan en sångare som få. Då kunde man också få höra doktor Elof med kraftig baryton sjunga farfaderns sånger med Crusells musik.

Och efter supéen — ett prof på hvad äkta sydsvensk gästfrihet kan framtrolla äfven af materiella håfvor, bland hvilka det hembrygda mustiga julölet i silfverbeslagen glasstänka sedan gammalt häfdade sitt rykte — efter supéen sätter sig prostinnan, den af alla varmt vördade och älskade »moster Emma» själf till pianot, slängpolskan ljuder och de gamla juldansarna utföras med liflig aktion. Till och med den nyss från Stockholm hemkomne, den elegante världsmannen doktor Elof smittas af danslust och svänger om ett tag med någon slättens tärna. —

Hvar i våra dagar finner man nu en idyll som denna!

Källstorps prästgård, låg och vitkalkad, omspunnen af rosor, inbäddad i sin gammaldags lummiga trädgård med slänggunga i parken, krocketplan, mycket bärbuskar och härliga körsbär, svarta, gula, klarröda, i massor och på träd, som man lätt kunde klättra upp i! Och vek man om kröken genom Källstorps port, så slog emot en all slättens doft från klöfvervångar och ängar, hvilka om våren voro en enda praktfull matta af gult trolljus, skiftande röda och hvita orchidéer samt purpurfärgad primula; därifrån hördes de tofshufvade vipornas skri, och där spetade storken omkring på långa ben för att fånga grodningar åt storkebarnen på Källstorps prästgårdstak. Rundt omkring lågo byar af små vitkalkade hus i lummig grönska, hvita kyrkor stucko upp öfver höga almar och kastanjer, och längst i söder hafvet — hafvet, som blänkte blått och fräste hvitt och lockade och drog och fyllde själen med fantasi.

Det var den skånska Söderslätts idylliska tid, innan ännu vitbets- och sockerbruksperioden inbrutit öfver Skåne, och innan det skånska järnvägsnätet i någon nämnvärd mån hunnit utsträcka sina förgreningar till Wemmenhögs härad.

Så var det yttre. Det Tegnérska hemmets inre var stämplat af hög förfining, smak och soliditet i samband med denna gammaldags trefnad, som icke finnes i moderna hem.

Man tog med sig härifrån den starka förmöjelsen, att här, där familjens medlemmar med innerlig kärlek och sällsynt harmoni voro knutna till hvarandra, dessutom

DET GAMLA BIBLIOTEKET I LUND.

fanns ett starkt förenande band: Tegnérsk familjetradition kring farfaderns stora namn och vårdandet af hans minne. Man kände hans ande hvila öfver detta hem, som ju också han höll kärt, och dit hans själ trädde, då redan döden märkt hans panna. Ty den sista resa Esaias Tegnér gjorde var till Källstorp, hans äldste sons hem; och inne i den ljusa kyrkan tvärs öfver vägen midt emot prästgården undfick han af denne sons hand nattvarden.

Det var ett djupt religiöst, äkta lutherskt hem, det Tegnérska; hög bildning, lärdom och vetenskapliga intressen, kärlek till musik och all ädel konst lefde sundt vid religionens sida.

Prosten Tegnér var en klassiskt lärd man, latinsk talare, ännu in i höga ålderdomen njutande sin Homeros och Horatius. Hans maka, prostinnan Emma Tegnér, född Rinberg, död för jämnt ett år sedan, var en af de mest öfverlägsna kvinnor, jag för min del träffat på min livsväg. Genom hufvudets och hjärtats begåfning var hon en karaktär af mäktigt omfång; man tyckte, att hennes klara genomträngande blick skådade rakt igenom en, och ändock drogs man till henne utan fruktan, så stor var den värme och huldhet, som strålade ut från hennes väsen. Hvad förmådde icke denna stora eldiga själ inom sitt svaga kroppsliga hölje att med sitt lefvande intresse omfatta! Allt — från ett skånskt prästgårdshems många brokiga bestyr till Elofs och Esaias' vetenskapliga forskning; hennes barns intressen voro i allo hennes, antingen det gällde döttrarnas musik eller sönernas lärdom. Pliktens allvar gjorde sig hos henne alltid gällande,

FRÅN ELOF TEGNÉRS BEGRAFNING I LUND.

»HENNES HJÄLTE».

DEN ENGELSKA KVINNAN OCH KRIGET. FÖR IDUN AF BRITON.

MEDAN HELA VARLDEN med andlös spänning och alltjämt stegradt intresse följer de hvites kamp mot de hvite långt borta

i de svartes världsdal, riktas äfven blickarna på det land, som, ehuru långt aflägsset från Afrikas jord, likväl fått mätta densamma med sina söners blod. Det exempel, som under farans och motgångens dagar gifvits af den engelska nationen, har framkallat beundran och aktning äfven hos

MARKISINNAN AF LANSDOWNE.

dess hätskaste fiender. Det engelska folkets lugna och värdiga hållning — dess sammanhållning — har till och med af de mest utpräglade anglofober betecknats som en mo-

ralisk seger så stor, att denna redan i sig innebär en borgen för slutlig seger i striden.

I krigstid är det ju företrädesvis ett lands manliga befolkning, som får bära dagens tunga och hetta, men därför är det icke sagdt, att dess kvinnliga behöfver sitta hemma i overksamhet, och sådant är icke heller förhållandet i England i dag. Aldrig förr har väl det gamla Albion sett en sådan verksamhetsifver utvecklas inom dess landamären. Höga och låga, gamla och unga, rika och fattiga, alla arbeta de rastlöst för ett och samma mål: krigets offer.

Den engelska välgörenheten är i dessa tider hårdt anlitad, och storartade äro de resultat, som redan åstadkommits dels för att lätta lifvet och minska lidandena för de sårade och lemlästade och dels för att ekonomiskt understödja de efterlevande. Och öfverallt spåras den kvinnliga handen, öfverallt lyser den kvinnliga omtänksamheten igenom.

Främst i denna frivilliga kvinnokår synes Englands gamla drottning, biträdd af alla det kungliga husets prinsessor. Själf aflägger hon besök hos de från slagfältet återkomna sjuke och sårade, och äfven om de aftågade krigarnes anhöriga gör hon sig underrättad, räckande en hjälpsam och stödjande hand, där så behöfves. En af bilderna här nedan visar drottning Victoria på besök uti en kasern i

EN SJUKVÅRDSSYSTEM, FÖRANDE EN SÅRAD SOLDAT TILL AMBULANSVAGNEN.

Windsor, omgifven af hustrur och barn till de för Sydafrika inskeppade krigarne.

En jättekonsert, som för en tid sedan gafs på Londons opera till förmån för afidne officerares efterlämnade familjer, stod under drottning Victorias personliga beskydd. Denna konsert hade blifvit igångsatt af markisinnan af Lansdowne, och den kommitté, som för detta ändamål var bildad, räknade såsom medlemmar allt hvad Londonsocieteten äger af högt uppsatta kvinnor. Bland de vid konserten medverkande märktes Adelina Patti och den store tenoren signor Alvarez, hvilken sistnämnde enkom begifvit sig öfver till England från Amerika för att tillsammans med madame Patti sjunga den berömda duetten »Je t'ai pardonné» ur Gounods »Romeo och Julia». Glansnumret för aftonen blef likväl den stora militärtablå, där ett trettio-tal olika engelska regementen voro representerade, och i hvilken madame Patti (Baroness Cederström), som det numera står på programmen, och Mr. Edward Lloyd tillsammans sjöngo »God save the Queen» på ett sådant sätt, att till och med den ackompanjerande orkestern kände sig föränlat att resa sig upp och deltaga i hyllningen och jublet.

Att resultatet skulle blifva i stil med företaget, kunde man redan på förhand antaga, då alla platser med ens voro utsålda, och det

FRIH: N PATTI-CEDERSTRÖM OCH MR LLOYD SJUNGA »GOD SAVE THE QUEEN» PÅ LONDONS OPERA.

fastän de betingade, äfven för engelska förhållanden, ovanligt höga pris. För parkettbiljetter betalades 90 kr. och för enskilda loger 1,800 kr., ja, till och med 3,600 kr. stycket.

I sammanhang med denna välgörenhetskonsert må nämnas, att de flesta af Londons sceniska konstnärinnor anordnat särskilda föreställningar till förmån för de olika nödhjälpsfonderna. Vid ett tillfälle, då Mrs. Tree, en af Londons mest populära skådespelerkor, uppläste Rudyard Kiplings kända soldatsång, »The Absent-Minded Beggar», på the Palace Theatre, och som honorar därför erhöll 18,000 kr., öfverlämnade hon samma summa oafkortad till krigsfonden. Den »kollekt», som det entusiasmerande föredraget dessutom inbragte torde, af den nedanstående bilden att döma, hafva influtit i

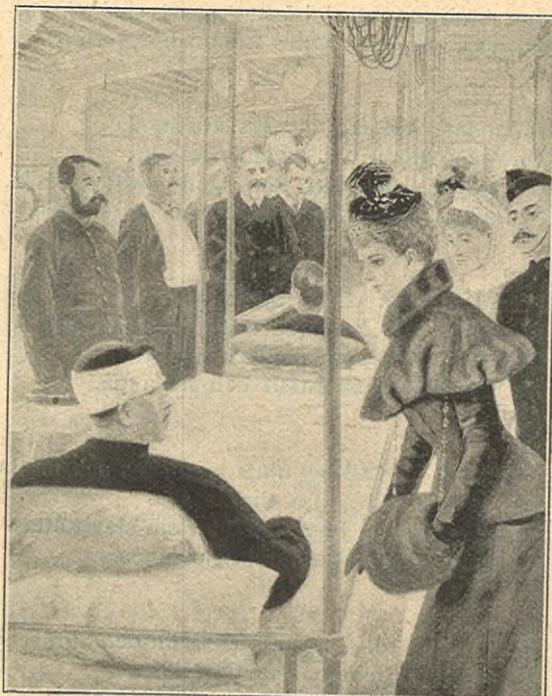
MRS. GOLDMANN.

DROTTNING VICTORIA HÄLSAS AF SOLDATERNAS HUSTRUR OCH BARN I KASERNEN I WINDSOR.

MRS TREE FÖREDRAGER KIPLINGS SOLDATSÅNG UNDER ETT REGN AF GULDMYNT.

PRINSESSAN AF WALES BESÖKER DE SÅRADE OMBORD PÅ AMBULANSFARTYGET.

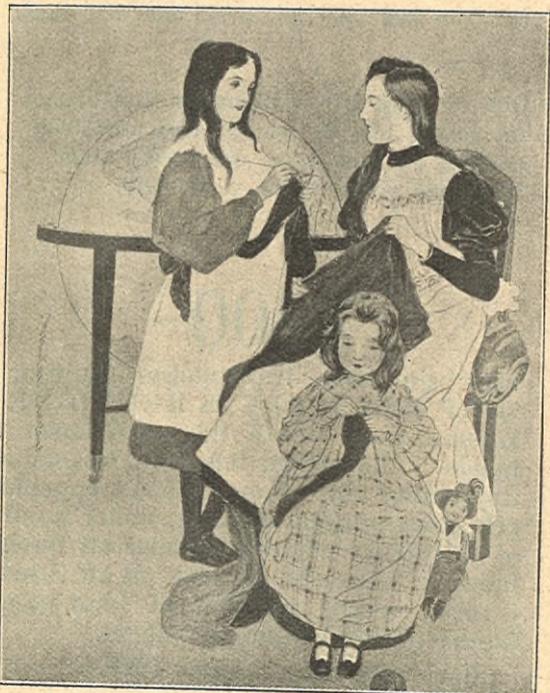
strömmar. Den visar, hur det formligen regnar guld för konstnärinnans fötter.

Patriotism och offervillighet gå hand i hand. Den fosterlandskärlek, som eldar det engelska folket, har väckt till lif alla dess bästa egenskaper, uppväckt slumrande möjligheter och bragt i dagen dolda skatter på alla områden. Hvar och en vill lämna sitt bidrag, sätta sitt namn under de listor, som i eldbokstäver bära öfverskriften: »För England».

PRINSESSAN ADOLPH AF TECK.

»For England», så lyder titeln på ett skaldeestycke, hvars författarinna är lady Lindsay, och för hvilket försäljningssumman är anslagen till understöd åt soldatfamiljerna. »Sleep on, Beloved», är ännu en sång, som inspirerats af kanonrök och kulregn. Denna sång, med andligt

HUR MAN ARBETAR I DE ENGELSKA HEMMEN FÖR SOLDATERNA I FÄLT.

innehåll, har sjungits vid flere minnesgudstjänster öfver de fallne krigarne. Orden äro af Sarah Doudney och musiken af Adela Wodehouse. Inkomsten tillfaller krigsfonden.

En kvinna, hvars namn är så nära förbundet med Englands moderna krigshistoria som Florence Nightingales, Krimkrigets goda genius, skulle icke heller nu under tystnad och likgiltighet kunna se krigsskarorna draga förbi, utan att tillropa dem mod och tillförsikt, om och hon själf af ålder och sjukdom är förhindrad att följa dem. Telegram med uppmuntrande och lifvande ord till de olika afdelningarna af Röda Korset, hvilka nu som bäst arbeta där nere under Afrikas sol, ha mottagits med hänförelse af de sårade såväl som af deras vårdare, och flere tacksägelse-telegram från de engelska lägren hafva nått Florence Nightingales sjukbädd i London.

Hennes verk är nu upptaget af en yngre generations kvinnor. Dessa följa den engelska hären åt, och öfverallt, där striden står hetast, finnas kvinnliga händer i närheten, redo att hjälpa och lindra. Storartade äro de bevis på uppoffring och umbärande, dessa tjänande »systar» lägga i dagen, och enstämmiga de loford, som från läkare såväl som från patienter komma dem till del. Många af den högsta societetens kvinnor, såsom t. ex.

ETT SAMMANTRÄDE I DAMKOMMITTÉN FÖR AMBULANSFARTYGET »MAINE».

mrs. Goldmann, lord Peels andra dotter, hafva för tillfället iklädt sig en sjuksköterskas ansträngande och ansvarsfulla kall. Många äro äfven de, som för att åtminstone få trampa samma mark som någon kär anförvant, utbytt den sedvanliga vintersejouren vid Rivieran mot en tur till Sydafrika, som nu öfversvämmas af fashionabla resande. Bland de senast anlända äro prinsessan Adolph af Teck, dotter till den nyligen aflidne hertigen af Westminster, samt lady Arthur Grosvenor.

Utom de kvinnor, som begifvit sig till krigsskådeplatsen för att tjäna vid sjukvården eller endast för att få vara närmare de sina, finnes det ännu en tredje kategori af kvinnliga afrikaresande: krigskorrespondenter i stubb. Bland dessa torde lady Sarah Wilson vara den mest kända. Lady Sarahs namn kommer alltid att nämnas i sammanhang med historien om Mafekings belägring, vid hvilken hon genom mod och rådighet, särskildt vid transporten af viktiga depescher, spelat en ganska betydande roll. Efter en tids fångenskap i boerlägret, under hvilken hon hade tillfälle att göra en mängd intressanta iakttagelser, blef hon slutligen utbytt med en annan krigsfånge och sålunda frigifven.

Men äfven utanför krigsskådeplatsen finna de kvinnliga korrespondenterna sin mission

HUR »HUNDBRIGADEN» SAMLAR BIDRAG TILL KRIGSFONDEN.

att fylla. Nu senast är det Beatrice Harraden, som genom en serie artiklar i den amerikanska pressen bidragit att än starkare sammanlänka det vänskapsband, som förenar den anglosachsiska kvinnan på den ena sidan om Atlanten med hennes systrar på den andra, och för England glädjande och uppmuntrande äro de amerikanska sympatier, som taga sig uttryck i form af utrustandet af sjukvårdsfartyg, bildandet af nödhjälpsfonder m. m. Det i de sydafrikanska farvattnen stationerade ambulansfartyget »Maine» har uteslutande amerikanska kvinnor att tacka för sin tillvaro, och storartad är den verksamhet, som under lady Randolph Churchills personliga öfverinseende redan utförts af detsamma.

Det på prinsessans af Wales initiativ utrustade ambulansfartyget »Princess of Wales»

LADY SARAH WILSON.

»SÅRAD!»

A. Dahlgren foto.

PRINSESSAN ANNA BEFRIAR GYLLENHJELM UR FÄNGELET PÅ RAVA SLOTT.
TABLÅ PÅ SOARÉN I UPSALA DEN 10 MARS.

EN SOARÉ I »DEN GYLLENE UNGDOMENS STAD».

DET ÄR NEDRIGT FÖRTAL, att allt, som öfverlämnas åt en komité, i och med detsamma är hopplöst förlorat för världen, eller att det åtminstone — men det är kanske bäst att börja från början.

Ja, det är ju Iduns läsarinor väl bekant, att det sedan halftannat århundrade i södra Ryssland existerar en liten svensk koloni, hvilken på det stora hela vetat bibehålla både sitt språk och sin stamoblandade. Detta år har emellertid för det lilla samhället varit en nödens tid, hvarför äfven våra tidningar — däribland äfven Idun — uppmanat allmänheten att räcka en hjälpsam hand åt det stycke Sverige, som bygger och bor där nere.

Fosterländska Studentförbundet i Upsala beslöt att verka i samma riktning, och för det ändamål vände man sig till en del af stadens damer med en vördsam förfrågan, om de ville bidra till realiserandet af denna tanke. Och denna värdjan slog ytterligt väl ut. En komité bildades, bestående af fruarna Margareta Bråkenbjelm, Gerda Henschel, Gerda Lindfors, Elisabeth von Bahr, Gulla Kullberg och Charlotte af Forselles samt Förbundets ordf., pastor Carl Sundbeck, jämte en delegerad ur Förbundsstyrelsen. Och denna komité beslöt att anordna en soaré på Studentkårens lokal lördagen den 10 mars, en soaré med tablåer, studentsång, tombola och till sist dans, dans i långa banor...

Man tillsporde nu en mängd af stadens handeldskår, om de ville skänka den goda saken sin uppmaning genom att lämna lämpliga varor, en förfrågan, som öfver hela linien tillmötesgicks med en frikostighet och en offervillighet, hvilken var både vacker och glädjande.

Så gällde det att skaffa folk till tablåerna. Man

uppsatte först en lista på stadens unga skönheter, hvilka både äro många till antalet och af en sällspord fågning, och bland denna skara utvaldes sedan de lämpligaste. På samma sätt förfor man med studentkårens hjältetyper. — Och aldrig kunde man väl ana, att det bland Upsalas »gylle ungdom» fanns så mycken medkänsla för våra bröder i Gammel-Svenskby, ty såväl de unga damerna som de unga herrarne fattade sina uppgifter med en häpnadsväckande entusiasm.

I dag har soarén gått af stapeln och nu i denna nattens sena timma sitter jag ensam kvar bland släckta ljus och spökande vals melodier och bjuder till att med en dansprogramspenna rista festens runa, sökande att drömma mig tillbaka några timmar, en dröm, hvarur jag oupphörligt väckes af staderskornasslamrande damborstar.

Ah, mina vänner, hvilken fest!

Tilloppet af folk var fullkomligt öfverväldigande. Buffeten och tombolan voro utsatta för formlig belägring. Och köparne kommo ej som enstaka spejare, utan i skaror på hundradetal. Överstelöjtnant Arsenius hade skänkt tvänne förtjusande akvareller, hvilka naturligtvis bortlottades i en handvändning. — Vid 7-tiden höll pastor Carl Sundbeck ett kort föredrag öfver »Svenskar ostanhafs», hvilket mottogs med lifliga applåder. Talaren har själf besökt Gammel-Svenskby, öfver hvilket han lämnat en intressant skildring i Fosterländska Studentförbundets 10-årskrift.

Motiven till de tre därpå följande tablåerna, hvilka föregingos af deklamation, voro hämtade ur Frödings »Balen», Snoiskys »Stenbocks kurir», och Nicanders Gyllenhjelm, som af prinsessan Anna befrias ur fängelset. En del af inkomsten kommer äfven att ansås till den af Idun startade insamlingen till restaurerandet af Anna Vasas grafvård. — Att tala om de sceniska anordningarna, dräkterna samt de uppträdandes naturliga betingelser vore detsamma som att skriva en ny »Tusen och en natt». Allt-nog, totalintrycket var storartadt, hänförande, värdigt en stor målares pensel.

Sedan tablåerna ändtligen förtonat, och förhänget återkalleligen fallit för de bräder, som föreställa världen, vidtog en liflig och utomordentligt märkvärdig bal. — Utomordentligt märkvärdig, därför att diktens och historiens mest lysande stjärnor stego fram ur folianternas damm och det förfuttnas sagodunkel för att blanda sig i det glada sekelmorgonsvimlet.

Åtföljd af den förtjusande lilla pagen, värdigades prinsessan Anna tråda ned för den vittrade trappan till Ravas sofvande slott, för att, stödd vid Gyllenhjelm's arm, göra en rond genom salen. Vidare såg man Elsa Örn tråda en sirlig fransäs med Stenbocks

kurir vis å vis prinsessan Ulrika Eleonora och Gyllenhjelm's förre fångvaktare. Och hvad mig själf beträffar, trodde jag mig väl aldrig få upplefva den stund, då jag skulle dansa polka med Karl XII:s fru farmoder, »den stolta och härsklystna» drottning Hedvig Eleonora. — Men sådant är lifvet.

Summan af saken är den, att det blef en glad kväll för Upsala och säkerligen en ännu gladare för bröderna i Gammel-Svenskby. Det hela gjorde de älskvärda inbjudarinnorna samt Fosterländska Studentförbundet all heder.

MARI MIHL.

UR DAGSKRÖNIKAN.

CARL VIKTOR GUSTAFSSON LEIJONHUFVUD, f. d. generalfälttygmästaren och generallöjtnanten samt hofmarskalken, afled för några dagar sedan härstädes, nära 78 år gammal.

Vid Svea artilleriregemente, där han, efter att hafva aflagt officersexamen år 1839, gjorde sitt inträde som sergeant, avancerade han grad efter grad, tills han 1872 blef öfverste och chef därstädes. År 1874 blef han generalfälttygmästare och innehafvare af chefsämbetet vid artilleriet samt generalmajor. Till generallöjtnant utnämndes han 1887.

Friherre Leijonhufvud skötte därjämte en mängd militära uppdrag, som anförtratts åt honom. Sålunda var han vid olika tillfällen under sin långa militära bana ledamot af direktionen öfver arméns pensionskassa, expeditiöschef å landförsvarsdepartementets kommandoexpedition m. m.

Sin bana vid hofvet började han 1848, då han anställdes som kavaljer hos hertigen af Dalarna; 1852 fick han liknande anställning hos arffurstarne och blef under 1859 efter hvart annat adjutant hos konungen, tjänstgörande kammarherre hos drottningen och efter konung Oscars död tjänstgörande hofmarskalk hos änkedrottning Josefina. Sedan 1852 var han serafimerriddare.

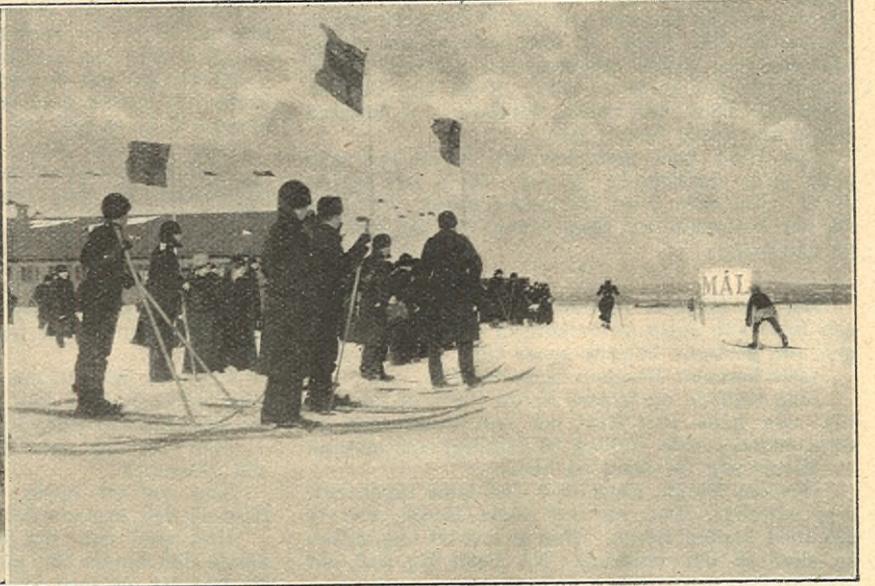
Framstående militär och nobel till karaktären, efterlämnar han minnet af en svensk ädling i detta ords bästa mening.

Han sörjes närmast af maka, född Leijonhufvud, samt tre söner: amanuensen i generalpoststyrelsen, Gustaf Carlsson Leijonhufvud, vice häradschefingen, Erik Oscar Carlsson Leijonhufvud, och löjtnanten vid Södermanlands regemente, Carl Axel Carlsson Leijonhufvud.

*

C. V. G:SON LEIJONHUFVUD.

K. Stein foto.

BACKLÖPNINGEN. FRÅN DE NATIONELLA SKIDTÄFLINGARNA I HERNÖSAND. LÅNGDLÖPNINGEN.

DE NATIONELLA SKIDTÄFLINGARNA I HERNÖSAND. Skidsporten har i Sverige på de senaste åren tagit ett ofantligt uppsving och synes alltmer börja arta sig till att bli vår nationella idrott, idkad af både ung och gammal, hög och låg. Icke minst synes detta på de stora allmänna täflingar, som årligen afhållas i Norrland. Till dessa samlas allt hvad Sverige äger af framstående skidlöpare i såväl backåkning som distanslöpning, lockade ej minst af de vackra och dyrbara pris, som medlemmar af det kungliga huset af nitalskan för den präktiga idrotten utfäst för de främste bland skidans män. — Årets täflingar afhölls den 3 och 4 mars i Hernösand under stor anslutning och blefvo synnerligen intressanta. Vi meddela i dagens nummer tvänne fotografier från dessa täflingar, den ena föreställande stora skidbacken, myllrande af åskådare, den andra förevigande det ögonblick, då förste mannen i 30-kilometerslöpningen och »första kvinnan» i damernas löpning å 3 kilometer inkomma till målet.

*

NESTORN BLAND NORDENS KOMPOSITÖRER professor Johan Peter Emilius Hartmann, afled nyligen i Köpenhamn, nära 95 år gammal.

Redan vid 20 års ålder uppträdde han som kompositör af en kantat och en konsertveriy, hvarigenom han genast riktade uppmärksamheten på sig som en lofvande konstnär.

Då Marschner 1836 kom till Köpenhamn, fattade denne intresse för H. och rådde honom att resa utomlands för att ytterligare utbilda sig. H. följde

MILLE JANE HENRIOT.

DEN UNGA SKÅDEPELERSKAN, SOM OMKOM VID THÉÂTRE FRANÇAIS' BRAND.

rådet och begaf sig till Tyskland, Frankrike och Schweiz. I Paris erhöi han af Rossini, Spontini m. fl. uppmuntande loford. 1842 blef han organist i Vor Frues kirke och 1865 »medlestyrer» samt lärare i teori och orgelspel vid Köpenhamns nya konservatorium.

H. är att räkna bland Danmarks mest nationella kompositörer.

»Det blef hans uppgift,» säger Nationaltidendes musikkritiker Angul Hammerich, »att gifva det innerst säregna i den danska och nordiska naturen sitt frigjorda, äkta uttryck i toner. Det var folkvisans, kämpasångens ande, som hos honom åter föddes till lif och utformades i stora, levande drag. — Folkvisans röda gull har han framgrävt ur tidernas mull, dess fulla, djupa klang har bildat den breda underströmmen i hans musik.»

*

HENRIK BUKOWSKI, den i vida kretsar kände konsthandlaren, afled härstädes sistlidne lördag.

Herik Michael Anton Bukowski Bönéz var född i Polen 1839, där hans ätt vann adelskap redan så tidigt som år 988. Medlemmar af ätten Bukowski kommo under de polska krigen upprepade gånger i beröring med svenskarne och en Bukowski tjänade hos Karl XII i Bender. Till Sverige kom ätten dock först med den nu afledne hufvudmannen för den svenska ättegrenen år 1864. Henrik Bukowski anlände hit som flyktig från det misslyckade polska upproret. I fullkomligt utblottadt tillstånd satte han sin fot på svensk jord, efter att tillsammans med några vänner ha på ett äfventyrligt sätt undgått ryssarnes förföljelser.

Sverige blef nu hans andra fädernesland, ehuru han aldrig glömde sina plikter mot Polen såsom en medlem af en af dess äldsta och ädlaste släkter.

I Stockholm följde nu en period af oafslutligt arbete för den unge främlingen.

Han blef först medhjälpare hos Cristian Hammer, med hvilkens svägerska han år 1866 ingick äkten-

J. P. E. HARTMANN.

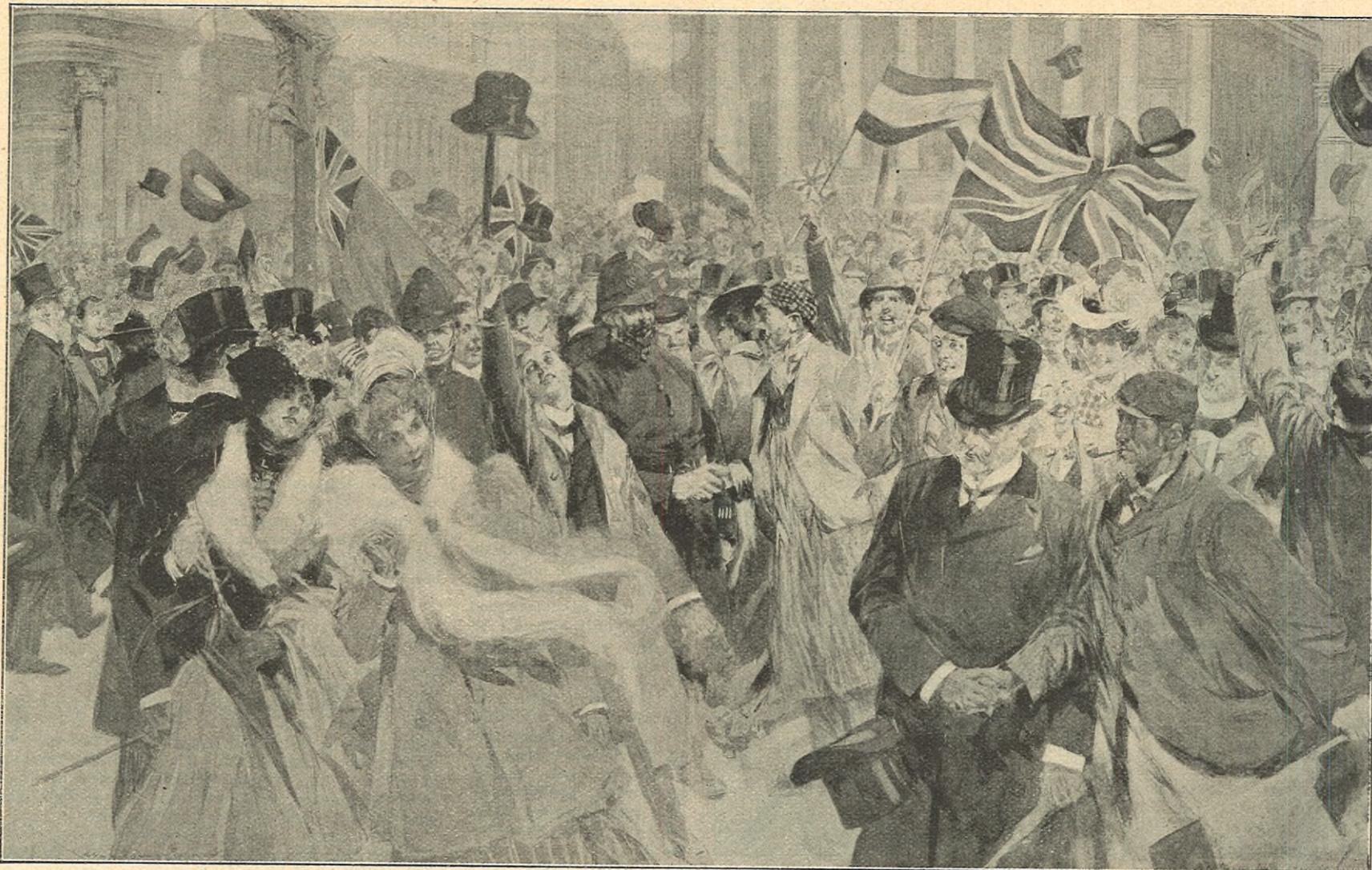
HENRIK BUKOWSKI.

THORWALD LAMMERS.

MALLY LAMMERS.

NÄR BUDET OM LADYSMITHS UNDSÄTTNING KOM TILL LONDON. SCEN UTANFÖR LORD MAYORN'S HUS I CITY.

FRÅN UPSALABLOCKADEN. STUDENTER SOM SNÖSKOTTARE. EFTER AMATÖRFOTOGRAFI AF K. SIDENBLADH.

skap. På 1870-talet började han egen verksamhet, först i en lägenhet vid Jakobstorg och senare i den för alla bekanta lokalen Arsenalsgatan 2 D. Här sammanförde han nu med kännarens urskillning de skatter af konstnärligt, konstindustriellt och kulturhistoriskt värde, som gingo under klubban vid hans allbekanta auktioner.

Bukowski har genom sitt konstintresse gjort epok inom konsthandeln i Sverige, ty han var den förste, som bragte ordning i densamma och som kan sägas hafva höjt det allmänna konstförståndet hos den svenska publiken.

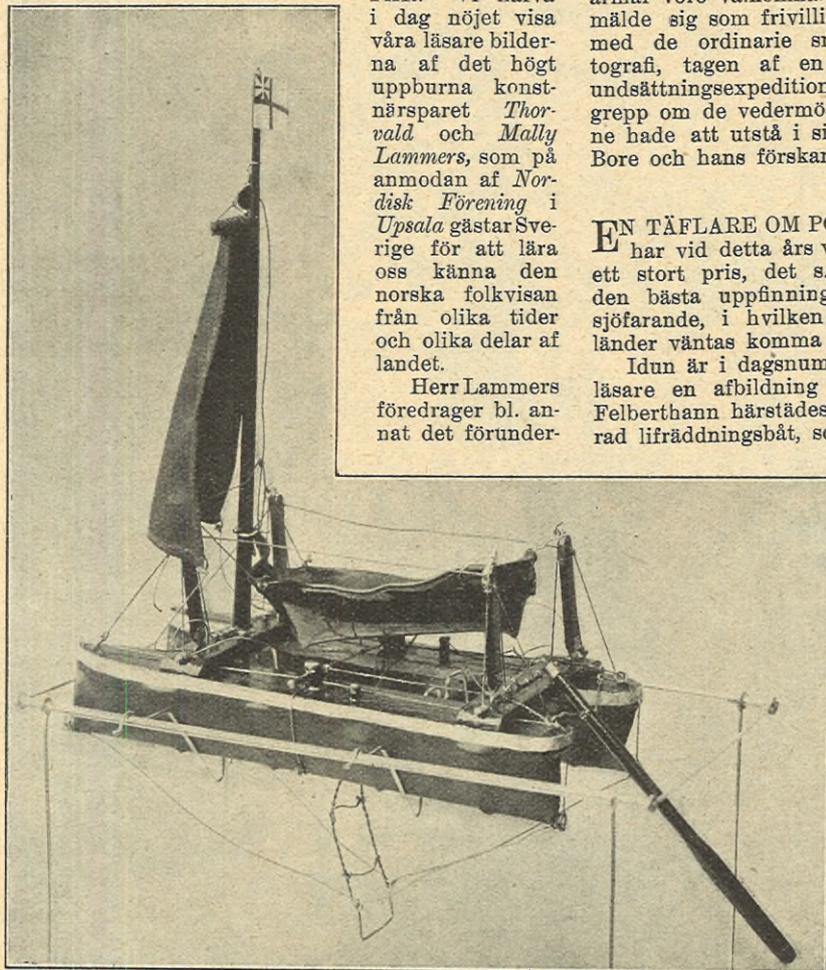
Som enskild person var B. typen för en varm-hjärtad, omutligt redbar och vänsäll människa. Hans aldrig tröttnande hjälpsamhet mot behöfvande likar var ett af hans förnämsta karaktärsdrag.

Bukowski, som bland andra utmärkelser bar Vasaordens riddarkors, blef svensk medborgare 1875. Närmast begravdes han af en dotter, fru Maria Harajewicz, gift sedan 1891 med praktiserande läkaren dr Vladislav Harajewicz i Wien.

*

ETT NORSKT KONSTNÄRS-PAR. Vi hafva i dag nöjet visa våra läsare bilderna af det högt uppburna konstnärsparet *Thorvald* och *Mally Lammers*, som på anmodan af *Nordisk Förening* i *Upsala* gästar Sverige för att lära oss känna den norska folkvisan från olika tider och olika delar af landet.

Herr Lammers föredrager bl. annat det förunder-

EN SVENSK TÄFLARE OM POLLOKPRISET

ligt liffulla och dramatiska *Draumekvæde*, som lefvt på Telemarksböndernas läppar sedan förre hälften af det 13:de århundradet.

Hans mäktiga stämman och fantasifulla uppfattning äro som skapade för att i toner tolka Norges underfulla folkdiktning.

Fru Lammers, som är syster till fru Nansen, har med henne vissa likheter i sin sång, men öfverträffar henne kanske, när det gäller det skämtsamma och komiska.

Hon är dotter till den på sin tid ryktbare zoologen professor Sars och systerdotter till diktaren Welhaven.

Tyvårr medgifver utrymmet icke i dag någon längre välkomsthälsning till herr och fru Lammers, men vi vilja dock uttala en varm önskan, att det måtte lyckas dem att, i enlighet med ett af *Nordisk Förenings* hufvudändamål, öka och befästa kulturens och vänskapens band — det starkaste af alla band — mellan Sverige och Norge.

*

FRÅN UPSALABLOCKADEN. Vådeliga har Bore i år farit fram i vårt land, och de senaste veckornas snöstormar vände som bekant allestädes upp och ned på järnvägstrafiken.

Upsala var t. ex. under några dagar fullkomligt blockeradt af snömassorna, utan förbindelser med yttvärlden, då inga tåg kunde gå eller komma. De sutto fast i drifvorna både norrut och söderut. En undsättningsexpedition med ångsnöplög utsändes en dag från universitetsstaden, men körde ohjälpligt fast mellan Upsala och Vänge. Nu gällde det att taga friska tag i skoflarne och alla kraftiga armar voro välkomna. Några hurtiga studenter anmälde sig som frivilliga och gjorde gemensam sak med de ordinarie snöskottarne. Vår amatörfotografi, tagen af en bland studentdeltagarna i undsättningsexpeditionen, ger också ett godt begrepp om de vedermödor, som de käcka ungdomarne hade att utstå i sin strid med den bistre kung Bore och hans förskansningar.

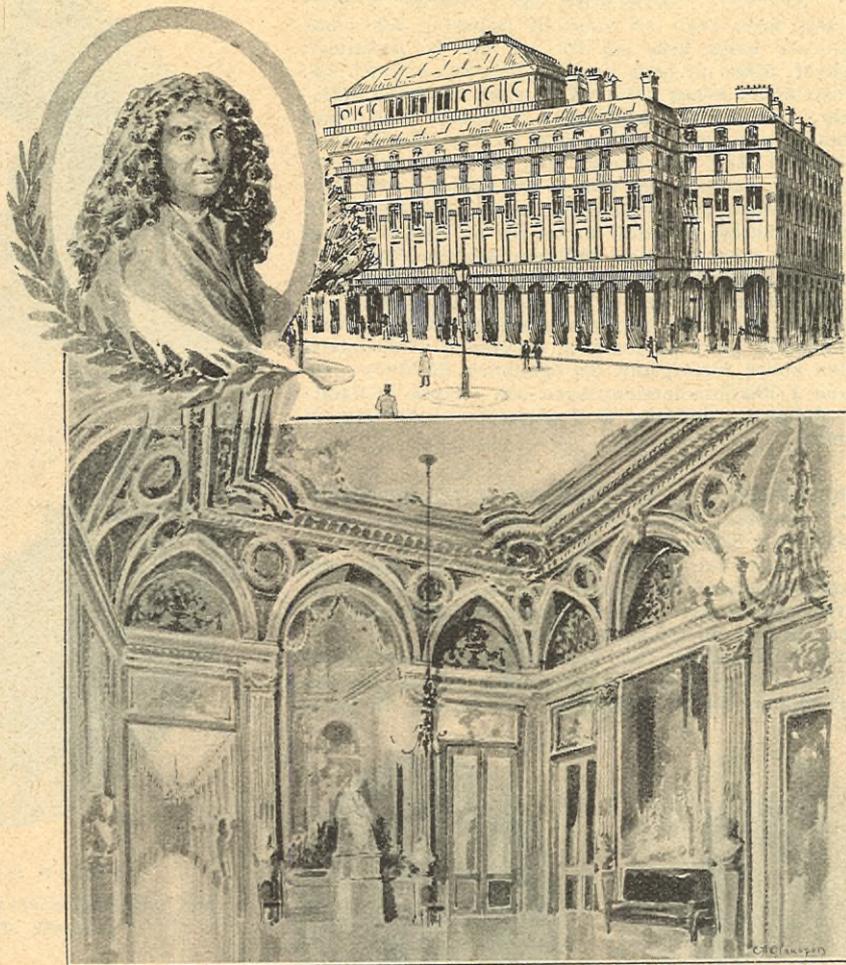
*

EN TÄFLARE OM POLLOKPRISET. Som bekant har vid detta års världsexposition i Paris utfäst ett stort pris, det s. k. Antony Pollokpriset, för den bästa uppfinningen af lifräddningsattiralj för sjöfarande, i hvilken täfling uppfinnare från alla länder väntas komma att delta.

Idun är i dagsnumret i tillfälle att meddela sina läsare en afbildning af en af fabriksidkaren John Felberthann härstädes för detta ändamål konstruerad lifräddningsbåt, som, att döma af nedanstående kortfattade beskrifningar, torde ha åtskilliga utsikter att komma i åtanke vid prisets utdelande.

Denna lifräddningsbåt, konstruerad med tvänne kölar, är afsedd att för en i sjönöd stadd människa utgöra ett säkert räddningsmedel till utbyte med de nu i bruk varande lifbojarna och lifräddningsbåtarna. Själfva konstruktionen borgar för, att denna båt skall äfven i de svåraste och vanskligaste fall och lägen kunna hålla sjön, och har därjämte den ovärderliga och absolut nödvändiga fördelen, att den kan inrymma proviant, i form af konserver m. m.

Lifräddningsbåten kan, från att vara hopfälld, i

THÉÂTRE FRANÇAIS FÖRE BRANDEN. 1. DET YTTRE. 2. PUBLIKENS FOYER.

hvilket skick den ej tager större utrymme än i det närmaste tvänne hopslagna bräder, vid sjöfarande inom några ögonblick fallas upp, klargöras och sjösätts, med man och proviant, den senare afsedd för cirka 14 dagar; så utrustad är båten i stånd att bära en å två personer. Större dimensioner å båten förutsätta naturligtvis möjligheten af en ännu större bemanning.

Dels för navigationens skull, dels för att kunna varsko på afstånd seglade fartyg, har den i sjönöd stadde ombord på sin lilla farkost till sitt förfogande en mast och ett därvid fäst rött segel — tofterna äro äfven hållna i en bjärt röd färgton — som den ombord varande med största lätthet kan applicera å den därför bestämda platsen. Rodret är äfven på ett sinnrikt sätt så inrättadt, att det, ifall af behof, äfven kan tjänstgöra och begagnas som åra.

Vid sjöfarande har den nödställda endast att öppna de i båten befintliga kranarna för att åstadkomma utvidgandet af spiralerne, hvilket är tillräckligt att hålla personen uppe, och sedan ytterligare inpumpas luft i underredets kautschuk. Reservpump i fickformat medföljer. Därefter har han att, sedan han satt sig tillrätta i sin räddningsbåt, förfoga sig öfverbord från det nödställda fartyget. Fyra medelst ett enkelt trådsystem med hvarandra förbundna hörnstolpar, i hvilka den räddade har ett säkert stöd, kan han sedermera genom en enkel handrörelse höja ifrån tofterna och därigenom åstadkomma ytterligare skydd och hjälp mot de påträngande vågorna.

Skulle återigen de senare blifva för besvärande, har han till sitt förfogande en liten lätt repstege, på hvilken han med lätthet kan förflytta sig upp till den öfver honom befintliga kautschukbåten, där äfven all proviant förvaras. Till båtens utrustning hör äfven en liten ballong, kompass m. m.

*

»MOLIÈRES HUS» I ASKA. Théâtre Français, den världsberömda talscenen i Paris, har i dessa dagar härjats af lågorna och så godt som totalt förstörts.

Denna teater räknar sin egentliga uppkomst från 1680, om ock dess ursprung är att söka i den skådespelartrupp, som 1548 framgick ur »Confrérie de la passion» — en fordom i Paris befintlig förening af borgare, som af Karl VI fick rättighet att uppföra passionespel i nämnda stad — och 1552 började spela tragedi i Hôtel de Bourgogne.

När sedermera Molières lustspelstrupp, som 1665 fått titeln kunglig och lokal i Palais royal, vid Molières död (1673) stod blottad på resurser, sammanslogs den på Ludvig XIV:s befallning med Théâtre du

Husmödrar! Spara är lösen för hvarje husmoder med en begränsad hushållspenning!

Hôtel Pension Continentale 44 Vasagatan 44, hörnet af Kungsgatan, Stockholm.

Bluslif, Underkjolar, Halsgarnityr, Boor, Skärp, Spännen, Kragar, Manchetter, Filthattar, Solfjädrar

Lampan Oriental, Glaslampa i tulpanform och i olika färger, höjd 22 cm.

F. d. Fru Bloms Inack.-Byrå, Drottningg. 38. Kl 11-3.

ÖSTLIND & ALMQUIST, ARVIKA. Lager och filialexpeditioner: STOCKHOLM GÖTEBORG

Engelbrecht KEX rekommenderas. FÖR FAMILJEDÖTTORAR meddelas i privat bildadt hem undervisning i kläd-sömnad.

3 Capsuloids. Genom att dagligen taga 3 Capsuloids tillverkas endast av CAPSULOID COMP. 31 Snow Hill, London.

Züricher-Sidentyger

till fabrikspriser franko och tullfritt från 50 öre pr meter till kr. 20.

Rekvirera provver af våra nyheter i svarta, hvita & kulörta siden-tyger.

E. Spinner & Cie,

Zürich, Schweiz förr J. Zürrers Sidenfabrik, äldsta Siden-etablissemnetet i Zürich grundlagt 1825.

GROSSE & BLACKWELL, LTD LONDON.

Etablerad 1708. Hofleverantörer till H.M. Drottningen af England. PICKLES, SÄSER, MARMELADER.

AGRA MARGARINFABRIK, STOCKHOLM,

levererar alltid kärnfärskt Grädd-Margarin.

Allm. 8 68. Riks 179. 47 36.

Olaus Olssons Kolimport-A.-B. Stockholm.

1:ma ANTHRACIT. Hushållskol. Cokes. Marie-Briketter

Nordiska Museets Lotteri. Vinstbelopp 540,000 Kronor. Högsta vinsten 50,000 Kronor. Pris för lottsedel 10 kr.

Kontor: Fredsgatan 32. Öppet 10 f. m.—8 e. m. (G. 95450)

Prima torr Björk-, Al-o. Barrved samt Anthracit, Kol o. Kokes hos J. O. OLAUSSON, ROSLAGSGATAN, midt för Tegnérsgatan.

Tidaholms Fantasmöbler, rikhalt. urval i fornord. stil. Fullst. rumsmöblemang ut-föras i alla olika variationer efter or-der. Uppgif önsk.

Hvar köper man mattor billigast? Jo, i Bosättningsaffären 11 Stora Ny-gatan

Bröstkaramellen Hosta icke rekommenderas. Ende tillverkare C. A. JANSSON, Ragvaldstrappor. A. Tel. 8718.

Saltsjöfisk

af alla slag, bäst och billigast från Henrik Pettersson & Co, Göteborg.

Undervisning pr korrespondens i BOKFÖRING (enkel o. dubbel). Ingen förskottsbetaln. Skönskrifning, Stenografi, Tysk och engelsk Handelskorrespondens.

Ett nyårsbref till Sveriges mödrar och Ett postskriptum till dess ungdom af EN SVENSK MODER. Pris 50 öre. N. J. SCHEDINS FÖRLAG.

Stjärnans * Liniment, som på kort tid botat hvarjehanda värk: Influensa, Reumatism m. m.

KALODERMA. KALODERMA-GELÉE * KALODERMA-TVÅL. F. WOLFF & SOHN, KARLSRUHE. Erbålles af Apoteken samt i sta klassens Parfymeri- o. Frisér-Affärer.

1-öres KEX, utmärkt välsmakande rekommenderas till kaffe och té, finnes hos hrr speceri- och delikatesshandlare. Aktiebolaget Örebro Kexfabrik.

Köksuppsättningar, endast 1:ma varor 44 Johan Ericsson & Co, 44 Malmiskilnadsgatan

Kontinentrouten TRELLEBORG-SASSNITZ 2 turer dagligen i hvardera riktningen. Vidare meddela: Stockholms Resebureau, Stockholm; Göte-borgs Resebureau, Göteborg och Kontinentkontoret, Trelleborg.

Sv. Panoptikon Stockholm. *Största sevärdhet.*

Bankaktiebolaget Stockholm—Öfre Norrland, Drottninggatan 6. Hushållräkning 5 %.

Aktiebolaget Sundsvalls Handelsbank, Gustaf Adolfs torg 14, godtgör å Sparkasseräkning 5 proc. (G. 94245)

Depositionsräkning Räntegodtgörelse 5 1/2, proc. Aktiebolaget Stockholms Diskontobank

Sydsvenska Kredit-Aktie-Bolaget, Stockholm, Fredsgatan 24. Afdelningskontor Götgat. 31. (Fonder kr. 4,215,000)

FÖRVARINGSFACK uthyras af AKTIEBOLAGET STOCKHOLMS HANDELSBANK 8 Arsenalsgatan 8.

Säkert skydd mot mal! I parti och detalj, emot efterkraf. Minsta sändning en kr. Bref besva-ra genast!

Fru Sofia Larsson, Jönköping. "ÖRTMIXTUR" för magsjukdom. Har rönt exemplörs framgång. Flera tu-sen människor välsigna den.

TILL hushållsskola, pensionat för som-mar-gäster eller familjestad uthyres på längre eller kortare tid Strands villa vid Bråviken,